

A Móra nagy mesekönyve

Magyar népmesék

A Móra nagy mesekönyve

Magyar népmesék

Könyvterv:
MAGYARI-ÉSIK ZSÓFIA

Illusztráció:
KÁPOSZTÁS JUDIT

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének
a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb
engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását
és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését –
szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Lovász Andrea, 2025
Illusztráció © Káposztás Judit, 2025
© Móra Könyvkiadó, 2025

FEHÉRLÓFIA

gyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl volt, volt a világon egy fehér ló. Ez a fehér ló egyszer megellett, lett neki egy fia, azt hét esztendeig szoptatta, akkor azt mondta neki:

– Látod, fiam, azt a nagy fát?

– Látom.

– Eredj fel annak a legtetetejébe, húzd le a kéréget.

A fiú felmászott, megpróbálta, amit a fehér ló mondott, de nem tudta megtenni. Akkor az anyja megint szoptatta hét esztendeig, megint felküldte egy még magasabb fára, hogy húzza le a kéréget. A fiú le is húzta.

Erre azt mondta neki a fehér ló:

– No, fiam, már látom, elég erős vagy. Hát csak eredj el a világra, én meg megdöglöm.

Azzal megdöglött. A fiú elindult világra. Amint ment, mendegélt, előtalált egy rengeteg erdőt, abba be is ment. Csak bódorgott, csak bódorgott, egyszer egy emberhez ért, ki a legerősebb fákat is úgy nyűtte, mint más a kendert.

– Jó napot adjon Isten! – mondja Fehérlófia.

– Jó napot, te kutya! Hallottam hírét annak a Fehérlófiának, szeretnék vele megbirkózni.

– Gyere no, én vagyok!

Megbirkóztak. De alig csavarított egyet Fehérlófia Fanyűvön, mindjárt a földhöz vágta.

– Már látom, hogy erősebb vagy, mint én – mondja Fanyűvő. – Hanem tegyük össze a kenyerünket, végy be szolgálatodba.

Fehérlófia befogadta; már itt ketten voltak.

Amint mennek, mendegélnek, előtalálnak egy embert, aki a követ úgy morzsolta, mint más ember a kenyeret.

– Jó napot adjon Isten! – mondja Fehérlófia.

– Jó napot, te kutya! Hallottam hírét annak a Fehérlófiának, szeretnék vele megbirkózni.

– Gyere no, én vagyok!

Megbirkóztak. De alig csavarított Fehérlófia Kőmorzsolón hármát-négyet, mindjárt a földhöz vágta.

– Már látom, hogy teellened nem csinálhatok semmit – mondta Kőmorzsoló. – Ha nem tudod, mit, végy be szolgálatodba, hű szolgád leszek halálig.

Fehérlófia befogadta; már itt hárman voltak.

Amint mentek, mendegéltek, előtaláltak egy embert, aki a vasat úgy gyúrta, mint más ember a tésztát.

– Jó napot adjon Isten! – mondja neki Fehérlófia.

– Jó napot, te kutya! Hallottam hírét annak a Fehérlófiának, szeretnék vele megbirkózni.

– Gyere no, én vagyok!

Sokáig birkóztak, de nem bírtak egymással. Utoljára Vasgyúró gáncsot vetett, földhöz vágta Fehérlófiát, erre ez is megharagudott, felugrott, s úgy vágta a földhöz Vasgyúró, hogy majd odaragadt. Ezt is szolgálatába fogadta; már itt négyen voltak.

Amint tovább mennek, mendegélnek, rájuk esteledett, ők is megtelepedtek, kunyhót csináltak. Másnap azt mondja Fehérlófia Fanyűvőnek:

– No, te maradj itt, főzz kását, mink elmegyünk vadászni.

Elmentek. De alighogy tüzet rakott, s a kásafőzéshez fogott Fanyűvő, ott termett egy kis ördög; maga nagyon kicsi volt, de a szakála a földet érte.

Fanyűvő nem tudott hova lenni ijedtében, mikor meglátta, hát még mikor rákiáltott:

– Én vagyok Hétszűnyű Kapanyányimonyók, add ide azt a kását, ha nem adod, a hátadon eszem meg!

Fanyűvő mindjárt odaadta. Hétszűnyű Kapanyányimonyók megette, azzal visszaadta az üres bográcsot. Mikor hazajöttek a cimborák, nem volt semmi ennivaló, megharagudtak, jól eldöngették Fanyűvőt, de az nem mondta meg, hogy mért nincs kása.

Másnap Kőmorzsoló maradt otthon. Amint kezdte főzni a kását, odament őhozzá is Hétszűnyű Kapanyányimonyók, és kérte a kását:

– Ha ide nem adod, a hátadon eszem meg!

De Kőmorzsoló nem adta, Hétszűnyű Kapanyányimonyók sem vette tréfára a dolgot, lenyomta a földre, hátára tette a bográcsot, onnan ette meg a kását.

Mikor a többi három hazafelé ment, Fanyűvő előre nevette a dolgot, mert tudta, hogy Kőmorzsolótól is elveszi a kását Hétszűnyű Kapanyányimonyók.

Harmadnap Vasgyúró maradt otthon. De a másik kettő se neki, se Fehérlófiának nem kötötte az orrára, mért maradtak két nap kása nélkül.

Ahhoz is odament Hétszűnyű Kapanyányimonyók, kérte a kását, s hogy nem adta, a meztelen hasáról ette meg. Amint a többi három hazajött, ezt is jól elpáholták.

Fehérlófia nem tudta, mért nem csinált egyik se kását. Negyednap maga maradt otthon. A többi három egész nap nevette Fehérlófiát, tudták, hogy ahhoz is odamegy Hétszűnyű Kapanyányimonyók. Csakugyan oda is ment, de bezzeg megjárta, mert Fehérlófia szakállánál fogva egy nagy fához kötözte.

Amint a három cimborá hazaért, mindjárt feltálalta a kását. Amint jóllaktak, megszólalt Fehérlófia:

– Gyertek csak, mutatok valamit.

Vezette volna őket a fához, amelyikhez Hétszűnyű Kapanyányimonyókat kötötte, hát látja, hogy nincs ott, hanem elvitte a fát is magával.

Mindjárt elindultak a nyomon. Mindég mentek hét nap, hét éjjel, akkor találtak egy nagy lyukat, amelyen a másvilágra ment le Hétszűnyű Kapanyányimonyók. Tanakodtak, mitévők legyenek, utoljára arra határoztak, hogy lemenni.

Fanyűvő font egy kosarat, csavart egy hosszú gúzszt a faágakból, s azon leeresztette magát. De meghagyta, hogy húzzák fel, ha megrántja a kötelet. Alig ért le negyed-részére a mélységnek, megijedt, felhúzatta magát.

– Majd lemegyek én – mondja Kőmorzsoló.

De harmadrészeről az útnak ő is visszahúzatta magát.

Azt mondja Vasgyúró:

– Ejnye, be gyávák vagytok! Eresszetek le engem! Nem ijedek én meg ezer ördögtől sem!

Le is ment fele útjáig, de tovább nem mert, hanem megrángatta a gúzszt, hogy húzzák fel.

Azt mondja Fehérlófia:

– Eresszetek le engem is, hadd próbáljak szerencsét!

Bezzeg nem ijedt ez meg! Lement a másvilágra, kiszállt a kasból, elindult széjjel nézni. Amint így kódorog előre-hátra, meglát egy kis házat, bemegy belé, hát kit lát? Nem mást, mint Hétszűnyű Kapanyányimonyókot. Ott ült a kuckóban, kenegette a szakállát meg az állát valami zsírral; a tűzhelyen ott főtt egy nagy bogrács kása.

– No, manó – mondja neki Fehérlófia –, csakhogyt itt vagy! Másszor te akartad az én kásámat megenni a hasamról, majd megeszem én most a tiédet a te hasadról.

Azzal megfogta Hétszűnyű Kapanyányimonyókot, a földhöz vágta, hasára öntötte a kását, úgy ette meg, azután kivitte a házból, egy fához kötötte, odább ment.

Amint megy, mendégél, előtalál egy várat rézmezővel, rézerdővel körülvéve. Amint meglátta, mindjárt bement belé; odabent egy gyönyörű királykisasszonyt talált, aki nagyon megijedt, amint meglátta a felvilági embert.

– Mit keresel itt, felvilági ember, ahol még a madár se jár?

– Hát biz én – felelt Fehérlófia – egy ördögöt kergettem.

– No, hát most jaj neked! Az én uram a háromfejű sárkány, ha hazajön, agyonvág. Bújj el hamar!

– Nem búvok biz én, megbirkózom vele.

Arra a szóra ott termett a sárkány.

– No, kutya – mondja Fehérlófiának –, most meg kell halnod! Hanem viaskodjunk meg a rézszérűmön!

Meg is viaskodtak. De Fehérlófia mindjárt a földhöz vágta a sárkányt, s levágta mind a három fejét. Azzal visszament a királykisasszonyhoz. Azt mondja neki:

– No, most már megszabadítottalak, királykisasszony, jere velem a felvilágra!

– Jaj, kedves szabadítóm – felel a királykisasszony –, van nekem idelent két testvérem, azokat is egy-egy sárkány rabolta el; szabadítsd meg őket, neked adja az édesatyám a legszebb leányát meg fele királyságát.

– Nem bánom, hát keressük meg.

Elindultak megkeresni. Amint mennek, találnek egy várat ezüstmezővel, ezüsterdővel körülvéve.

– No, itt bújj el, az erdőben – mondja Fehérlófia –, én majd bemegyek.

A királykisasszony elbújt, Fehérlófia meg megindult befelé. Odabent egy még szebb királykisasszonyt talált, mint az első. Az nagyon megijedt, ahogy meglátta, s rákiáltott:

– Hol jársz itt, felvilági ember, hol még a madár se jár?
– Téged jöttelek megszabadítani.
– No, akkor ugyan hiába jöttél, mert az én uram egy hatfejű sárkány, ha hazajön, összemorzsol.

Arra a szóra ott termett a hatfejű sárkány. Amint meglátta Fehérlófiát, mindjárt megismerte.

– Hej, kutya – mondja neki –, te ölted meg az öcsémet, ezért meg kell halnod! Hanem gyere az ezüstszerűmre, viaskodjunk meg!

Azzal kimentek, soká viaskodtak, utoljára is Fehérlófia győzött, földhöz vágta a sárkányt, levágta mind a hat fejét. Azután magához vette mind a két királykisasszonyt, s így hárman útnak indultak, hogy a legfiatalabbat is megszabadítsák. Amint mennek, mendégélnek, találnak egy várat aranymezővel, aranyerdővel körülvéve. Itt Fehérlófia elbújtatta a két királykisasszonyt, maga meg bement a várba. A királykisasszony majd meghalt csodálkozásában, amint meglátta.

– Mit keresel itt, ahol még a madár se jár? – kérdi tőle.

– Téged jöttelek megszabadítani – felelt Fehérlófia.

– No, akkor hiába fáradtál, mert az én uram egy tizenkét fejű sárkány, aki ha hazajön, összeviszza tör.

Alig mondta ezt ki, rettenetes nagyot mennydörgött a kapu.

– Az én uram vágta a buzogányát a kapuba – mondja a királykisasszony –, mégpedig tizenkét mérföldről. De azért ebbe a nyomba itt lesz. Bújj el hamar!

De már akkor ha akart volna, se tudott volna elbújni Fehérlófia, mert a sárkány betoppant. Amint meglátta Fehérlófiát, mindjárt megismerte.

– No, kutya, csakhogy itt vagy! Megölted két öcsémet, ezért ha ezer lelked volna is, meg kellene halnod! Hanem gyere aranyszerűmre, birkózzunk meg!

Nagyon soká viaskodtak, de nem tudtak semmire se menni. Utoljára a sárkány belevágta Fehérlófiát térdig a földbe; ez is kiugrik, belevágja a sárkányt derékig; a sárkány kiugrik, belevágja Fehérlófiát hónaljig; már itt Fehérlófia nagyon megharagudott, kiugrott, s belevágta a sárkányt, hogy csak a feje látszott ki, erre kikapta a kardját, levágta a sárkánynak mind a tizenkét fejét.

Azután visszament a várba, elvitte magával mind a három királykisasszonyt. Elérkeztek ahhoz a kosárhoz, amelyiken Fehérlófia leereszkedett, próbálgatták minden

módon, hogy férhetnének bele mind a négyen, de sehogy se boldogultak. Így hát Fehérlófia egyenként felhúzatta a három királykisasszonyt, ő maga meg várta, hogy őérte is eresszék le a kosarat. Csak várt, csak várt, három nap, három éjjel mindig várt. Várhatott volna szegény akár ítéletnapig is. Mert amint a három szolga felhúzta a három királykisasszonyt, arra határozták, hogy ők maguk veszik el a királykisasszonyokat, s nem eresztik le megint a kosarat Fehérlófiaért, hanem otthagyják őt a másvilágon.

Mikor Fehérlófia már nagyon megunta a várakozást, kapta magát, elment onnan nagy búslakodva.

Alig ment egy kicsit, előfogta egy nagy záporosó, ő is hát bebújt a szűrébe, de hogy úgy is ázott, elindult valami fedelet keresni, ami alá behúzódjék. Amint így vizsgálódik, meglát egy griffmadárfészket három fiókgriffmadárral; ezt nemcsak hogy el nem szedte, de még betakarta a szűrével, maga meg bebújt egy bokorba. Egyszer csak jön haza az öreg griffmadár.

– Hát ki takart be benneteket? – kérdi a fiaitól.

– Nem mondjuk meg, mert megölnöd.

– Dehogy bántom! Nem bántom én, inkább meg akarom neki hálálni.

– No, hát ott fekszik a bokor mellett, azt várja, hogy elálljon az eső, hogy levehesse a szűrét rólunk.

Odamegy a griffmadár a bokorhoz, kérdezi Fehérlófiától:

– Mivel háláljam meg, hogy megmentetted a fiaimat?

– Nem kell nekem semmi – felel Fehérlófia.

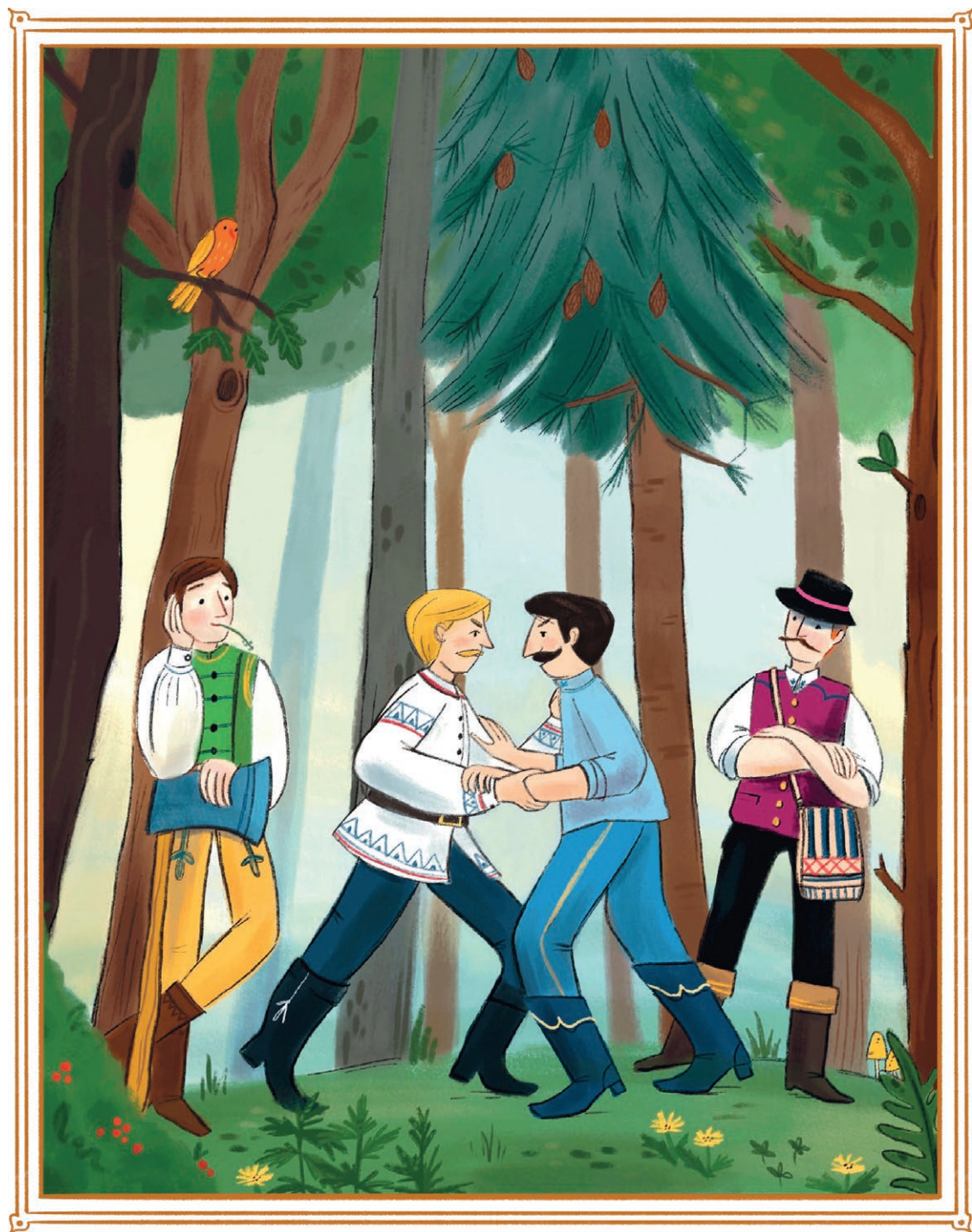
– De csak kívánj valamit; nem mehetsz úgy el, hogy meg ne háláljam.

– No, hát vigy fel a felvilágra!

Azt mondja rá a griffmadár:

– Hej, ha ezt más merte volna kívánni, tudom, nem élt volna egy óráig, de neked megteszem; hanem eredj, végy három kenyeret meg három oldal szalonnát; kösd a kenyeret jobbról, a szalonnát balról a hátadra, s ha jobbra hajlok, egy kenyeret, ha balra, egy oldal szalonnát tégy a számba. Ha nem teszel, levetlek.

Fehérlófia éppen úgy tett mindent, ahogy a griffmadár mondta. Elindultak azután a felvilágra. Mentek jó darabig, egyszer fordult a griffmadár jobbra, akkor beletett a szájába Fehérlófia egy kenyeret, aztán balra, akkor meg egy oldal szalonnát. Nemsokára megint megevett egy kenyeret meg egy oldal szalonnát, azután az utolsót is

FEHÉRLÓFIA

megette. Már látták a világosságot idefent, hát egyszer csak megint fordítja a griffmadár balra a fejét. Fehérlófia kapta a bicskáját, levágta a bal karját, azt tette a griffmadár szájába. Azután megint fordult jobbra a madár, akkor a jobb lába szárát adta neki.

Mire ezt is megette, felértek. De Fehérlófia nem tudott se té, se tova menni, hanem ott feküdt a földön, mert nem volt se keze, se lába.

Itt benyúl a griffmadár a szárnya alá, kihúzza egy üveget tele borral. Odaadja Fehérlófiának.

– No – mondja neki –, amiért olyan jószívű voltál, hogy kezed-lábad a számba tetted, itt van ez az üveg bor, add meg.

Fehérlófia megitta. Hát lelke teremtette – tán nem is hinnétek, ha nem mondanám –, egyszerre kinőtt keze-lába! De még azonfelül hétszer erősebb lett, mint azelőtt volt.

A griffmadár visszarepült az alvilágba, Fehérlófia meg útnak indult megkeresni a három szolgáját. Amint megy, mendégél, előtalál egy nagy gulyát. Megszólítja a gulyást:

- Kié ez a szép gulya, hé?
- Három úré: Vasgyúró, Kőmorzsoló és Fanyűvő uraké.
- No, hát mutassa meg kend, hol laknak.

A gulyás útba igazította, el is ért nemsokára a Vasgyúró kastélyához, bement, hát majd elvette a szeme fényét a nagy ragyogás, de ő csak ment beljebb. Egyszer megtalálta Vasgyúrót, aki mikor meglátta Fehérlófiát, úgy megijedt, hogy azt se tudta, leány-e vagy fiú. Fehérlófia megfogta, kihajította az ablakon, hogy mindjárt szörnyethalt. Azután fogta a királykisasszonyt, vezette Kőmorzsolóhoz, hogy majd azt is megöli, de az is, meg Fanyűvő is meghalt ijedtében, mikor megtudta, hogy Fehérlófia feljött a másvilágról.

Fehérlófia a három királykisasszonyt elvezette az apjokhoz.

Az öreg király rettenetesen megörült, amint a leányait meglátta. S hogy megtudta az egész esetet, a legfiatalabbat Fehérlófiának adta fele királyságával együtt. Nagy lakodalmat csaptak, s még máig is élnek, ha meg nem haltak.

RÓZSA ÉS IBOLYA

olt egyszer egy király, s volt annak egy nagyon szép leánya, Ibolya, meg egy második felesége. A mostoha boszorkány volt, és nem szerette a lányt sohasem.

Egyszer azt mondja az urának:

– Ezt a lányt férjhez kellene adni, de csak olyan legényhez adom, aki kiállja a három próbát.

Mentek sokan nézni Ibolyát, de senki sem tudta megkapni, mert senki sem állta ki a három próbát.

Meghallotta ezt a szomszéd király, s azt mondja a fiának, Rózsának:

– Eredj, nézd meg azt az Ibolyát, ha szereted, vedd el. Ismerem az apját, jó ember.

Felkészült a királyfi, elment szétnézni. Legelőször is a királylánnyal beszélt:

– Hozzám jössz-e, szívem szerelme?

– Jaj, ne kérj meg – válaszolta Ibolya –, mert a gonosz mostohám három kérdést intéz hozzád, s ha azt nem tudod megfejtetni, véged.

De nem ijedt meg Rózsa. Bement a királyhoz, megkérte Ibolya kezét. A boszorkány is bement, és azt mondta:

– Ha a három próbát kiállod, akkor elviheted Ibolyát, másképpen nem. Az első próba: látod azt a nagy hegyet ott? Azt elhordod onnan, a helyét szőlővel beülteted, leszüreteled, szép piros borából holnap kóstolót hozol.

Elment Rózsa nagy búsán, egyenest Ibolyához.

– No, min búsulsz? – kérdi tőle a leány.

– Jaj, nem tudom megtenni, amit a mostohád kér, akkor pedig nem leszel az enyém! Azt mondta, azt a nagy hegyet az éjszaka hordjam el, a helyét ültessem be szőlővel, szüreteljem le, s holnap délben szép piros borával tisztelegjek nála!

– Csak ez a baj? – mondja Ibolya. – Akkor csak feküdj le nyugodtan, kelj fel hat órákor reggel, öltözz fel, úgy gyere hozzám!

Lefeküdt Rózsa, másnap reggel, mikor felkel, és kinéz az ablakon, nem lát hegyet sehol sem, de látja a szőlőt. Felöltözik, megy Ibolya szobájába. Ibolya tartja a kezében az üveg piros bort.

– Itt van, vidd a vénasszony szobájába, add oda neki!

Mikor a vén boszorkány meglátta, hogy Rózsa hozza a bort, a méregtől majd megpukkad, de azért azt mondja:

– Ez már idáig jól van. De látod azt a nagy erdőt? Kivágod a fáját, ölbe rakod, a földet felszántod, beveted, holnap reggel szép kalácsával tisztelkedel nálam!

Elment Rózsa nagy búsán Ibolyához:

– Második kívánsága anyádnak, hogy ezt a sűrű erdőt kivágjam, a fáját csomóba rakjam, a földet felszántsam, bevessem búzával, holnap reggel búzakaláccsal tisztelkedjem nála.

– Hó, csak ennyi a baj? – mondja Ibolya. – Feküdj le, reggel kelj fel hat órákor, gyere be hozzám.

Rózsa lefeküdt. Mindjárt reggel kinéz az ablakon, látja, hogy már csak tarló van a földön. Felöltözik, bemegy Ibolyához, hát ott van a szép kalács.

Azt mondja Ibolya:

– Vigyed a vénasszonynak!

Mikor meglátta a vénasszony a szép kalácsot, elfogta a méreg. Azt gondolta magában: „No megállj, csak várjál, várjál, majd a harmadik parancsot tedd meg, tudom, vége lesz az életednek!” Aztán fennszóval azt mondja:

– Van nekem három paripám, ha meg tudod nyergelni, tiéd lesz Ibolya!

Elment nagy búsán Rózsa Ibolyához, mondja neki:

– Most segítsél, kedves Ibolyám!

– Mit parancsolt most az a gonosz asszony?

– Azt mondta, van neki három paripája, ha meg tudom nyergelni, csak úgy leszel az enyém.

– Jaj, kedvesem! – mondja Ibolya –, ez lesz a legnehezebb! Az első paripa az apám lesz – a boszorkány átvarázsolja paripává –, az apámat egy kicsit kímélheted, ő nem oka semminek; a második lesz a gonosz mostohám, zaklasd, kergesd meg, őneki nem árt, s hogy a harmadik ki lesz, könnyen kitalálhatod, a szívedre bízom!

Rózsa megindult az istálló felé, kivezette az öreget, felült a nyeregbe, egyet fordult vele, leszállott róla, bevezette az istállóba.

Azután kivezette a vén boszorkányt, felült a hátára, jól megnyergelte, jól megsarkantyúzta. Mikor már nem tudott menni, leszállott róla, bevezette az istállóba.

– No, vén kutya – mondta neki –, kellett ez neked?

Kivezette a harmadik paripát, gyöngéden ráült, egyet fordult vele, bevezette az istállóba, selyemkendőjével végigtörölte, azután hazament.

Másnap elment Ibolyához. Mondja neki Ibolya:

– Letelt a három próba, de azért mégsem adnak neked!

– Akkor megszöktetlek! – mondja Rózsa.

– De észrevesznek – mondja Ibolya.

– Kerítünk egy tűt – mondja Rózsa –, megszúrjuk a kezünket, három-három csepp vért csöpögtetünk az asztalra, míg az fel nem szárad, ha kiáltja nevünket a mostoha, felelnek azok rá.

Ahogy mondták, úgy cselekedtek, avval elszöktek. Egyszer csak kiáltja a vén boszorkány:

– Rózsa! Ibolya!

– Itt vagyok, itt vagyok! – felelnek rá a vércseppek.

Megnyugodott a vén boszorkány, lefeküdt újra. Ezalatt már messzire ért Rózsa meg Ibolya.

Egyszer azt mondja Ibolya:

– Nézz hátra, ég a fülem, úgy hallom, apám jön.

Hátranéz Rózsa, hát az öreg ment utánuk, szél alakjában. Hátravetett Rózsa egy fésűt, olyan erdő kerekedett a háta mögött, hogy mikor kijutott az öreg az erdőből, ők már hetedhét országon túl voltak.

Egyszer megint szól Ibolya:

– Nézz hátra, megint itt az apám!

Visszanéz Rózsa.

– Már itt van – mondja – a nyomunkban!

Hátravetett egy bontófésűt, kerekedett olyan víz abból, hogy az öreg nem mert nekimenni, visszatért, az öregasszony jól elverte.

Kapta most az asszony a seprűnyelet, ráült.

Mondja egyszer Ibolya Rózsának:

– Nézz hátra, viszket a fejem, most a vén boszorkány jön. Hanem te itt tóvá változol, én meg kacsá leszek benned.

Úgy is lett. Mire a boszorkány odaért, akkorra Ibolya vígan úszott a tóban. De nem azért volt boszorkány a boszorkány, hogy meg ne tudja, hogy kicsoda az ott a vízen. Leszállott a seprűről, belement a tóba.

– Na, megállj, csúf lány! – mondja. – Majd megfoglak én most!

De Ibolya tudta, hogy mit akar a mostoha, beljebb úszott a tóba, ahol legmélyebb volt, aztán hirtelen Ibolya kiszállott, visszaváltozott lánnyá, Rózsát legénnyé változtatta, felkapta a söprűt, elmentek vele, meg sem álltak Rózsa birodalmáig. A vénasszony pedig hazament, jól elverte a vénembert otthon.

– Te vagy az oka, hogy ilyen a lányod! – mondta.

Az öreg erre megátkozta a lányát, hogy Rózsa felejtse el.

Hát amint megy Rózsa meg Ibolya, azt mondja Ibolya:

– Eredj te előre, én csak az apád házáig megyek. Ha kellek, eljöttök értem, majd én addig ködből palotát építek.

Elindult hát Rózsa egyedül.

Az apja éppen a kapuban ült.

– Ugyan, hol jártál, merre jártál, hogy ilyen sokáig odavoltál? – kérdi a fiától.

De az elfelejtett mindent, nem tudott szólni semmit se.

– No jó, hogy hazaértél. Megházasítlak, holnap lesz a lakodalom! – mondja az apa.

– Jól van, édesapám, itt is az ideje!

Másnap jöttek is a lakodalmások. Ibolya látta a menetet, azt mondja egy koldusnak:

– Nektek adom a palotát, ha kiáltjátok, amit én mondok.

De a koldusok azt mondták, hogy nem vesztik el hivatalukat érte. De volt ott tíz cigány gyerek is, Ibolya azoknak mondta.

– Kiáltjuk mi, kisasszony! – felelték a cigánygyerekek.

– No, ha kiáltjátok, tiétek lesz az a szép palota! Majd elmondom előttem, mit kell mondani, ti meg csak kiabáljátok utánam!

Hát mikor odaér Rózsa a menyasszonyával, kiáltja is a tíz gyerek:

– Ne feledkezzenek a szegény árváról, mint elfeledkezett Rózsa Ibolyáról!

Ekkor jutott eszébe Rózsának, hogy neki Ibolyája van. Mindjárt otthagyta a menyasszonyát. Ibolyához szaladt, a menyasszony pedig a vőlegényéhez, mert annak is volt másik vőlegénye, akit szeretett, Rózsához csak azért akart férjhez menni, mert gazdag volt.

Aztán mindnyájan megesküdtek, a menyasszony a vőlegényével, Rózsa meg Ibolyával. A cigányoknak pedig ott maradt a nagy palota, megörültek neki, mert semmiféle ivadékuknak sem volt olyan. Lefeküdtek benne, és éjfél felé azon veszik magukat észre, hogy nagyon fáznak, a csillagokat látják a fejük felett, alattuk pedig a zöld fűvet, mert a palota ködből volt, és elpárolgott.

– No, még így sose csaptak be bennünket! – mondták egymásnak. Nem is tudtak volna a lábukon megállni, ha három lábuk nem lett volna; szegényletükben világnak mentek, azért nincs most háromlábú cigány.